

25. Дослідження біохімічного складу та показників безпеки цитрусових плодів, призначених для збагачення сиркових виробів

Кристина Іноземцева, Наталія Стеценко

Національний університет харчових технологій, Київ, Україна

Вступ. Одним із сучасних напрямів технологій продуктів оздоровчого призначення є розширення асортименту кисломолочної продукції, яка створюється шляхом зниження масової частки жиру, збагачення рослинними біокоректорами при одночасному поліпшенні сенсорних характеристик. У зв'язку з цим актуальним є створення нових сиркових десертів функціональної спрямованості з додаванням біологічно активних речовин природного походження, особливо тих, які відсутні у кисломолочному сирі.

Матеріали і методи. Як джерела цінних біологічно активних речовин були досліджені плоди цитрусових – апельсин, грейпфрут, лимон, мандарин та помело. Для визначення вмісту аскорбінової кислоти використовували титриметричний метод з індикатором 2,6-дихлорфеноліндофенолятом натрію, загальний вміст цукрів та кількість редуруючих цукрів визначили за стандартними методиками, вміст нітрат-іонів – потенціометричним методом [1].

Результати. Сучасні виробники пропонують як солодкі, так і солоні варіанти сиркових виробів. Як правило, до їх складу входить якісний свіжий сир, вершки або вершкове масло, а також цукор або харчова сіль. Для надання додаткових смакових і ароматичних якостей іноді додають горіхи і сухофрукти, ванілін, свіжу зелень, а також свіжі фрукти або цукати. Такі вироби характеризуються хорошими споживчими властивостями, мають густу консистенцію, високу харчову і біологічну цінність. Особливо важливими є рослинні біокоректори, які мають у складі харчові волокна, пребіотики, антиоксиданти та інші есенціальні мікронутрієнти. Джерелом таких функціональних інгредієнтів можуть бути цитрусові плоди.

При створенні продукції оздоровчого призначення особливо важливими є показники якості та безпеки, тому необхідно приділяти увагу не тільки встановленню кількісного вмісту цінних функціональних інгредієнтів, а й визначенню наявності речовин, що негативно впливають на здоров'я споживачів.

Тому було визначено вміст нітратів у досліджених плодах. Вміст нітрат-іонів у фруктах не повинен перевищувати 60 мг/кг. У наших дослідженнях були отримані такі результати, мг/кг: апельсин -31,2; грейпфрут – 44,2; лимон – 33,6; мандарин – 48,9; помело – 30,2.

Результати визначення вмісту аскорбінової кислоти у цитрусових показали, що ці значення знаходяться у межах від 25,1 до 49,2 мг%, найменший вміст характерний для грейпфрута, а найбільший - для апельсина. Мінімальний вміст загальних цукрів спостерігається для лимону – всього 1,39%, з них на редууючі цукри припадає 1,07%. Для інших цитрусових плодів загальний вміст цукрів знаходиться у межах 5,70...6,90%, а вміст редууючих цукрів – від 2,0 до 3,9%.

Висновки. Плоди цитрусових можуть бути цінними джерелами функціональних інгредієнтів при виробництві сиркових десертів завдяки вмісту вітамінів-антиоксидантів, органічних кислот, харчових волокон, біофлавоноїдів. В якості пребіотика доцільно використати інулін, який крім функції оздоровчого ефекту може відігравати роль стабілізатора структури сиркового десерту.

Література

1. Скалецька Л. Ф., Подпрятков Г. І. Біохімічні зміни продукції рослинництва при її зберіганні та переробці. К.: Видавничий центр НАУ, 2007. 288 с.